

Калініченко З. Д.,

канд. екон. наук, доцент
кафедри економіки
і маркетингу, Донецький
національний технічний
університет

Мак Д.,

магістр,
Донецький національний техніч-
ний університет

ДОСЛІДЖЕННЯ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ ІНТЕГРОВАНІХ ПІДПРИЄМСТВ

Розглянуто інтерпретацію поте-
нціалу підприємства не тільки
як статичної (фіксуючої) харак-
теристики діяльності, але і ди-
намічної; наведено методичку
оцінки інвестиційного потенці-
алу інтегрованих підприємств

Інтерпретація потенціалу підприємства і його розвитку стосу-
ється завдань, які здатне виконувати підприємство з урахуванням
реальних умов зовнішнього середовища.

Сучасні структурні й функціональні зміни покликані привести
основні компетенції підприємств у відповідність зі складними умо-
вами розвитку. Використання потенціалу спрямоване на досяг-
нення конкурентоспроможності та ефективної діяльності.

Використовуючи поняття потенціалу, можна розглядати дві
складові: розвиток (формування потенціалу) і цільову діяльність
(використання потенціалу). Формулювання завдання розвитку
може виглядати в такий спосіб: необхідно вибрати варіант розви-
тку, при якому наявний потенціал допускав хоча б один спосіб до-
сягнення необхідних результатів діяльності.

Якщо потенціалом є максимально можливий результат (у цьо-
му випадку інвестиційний) при існуючих ресурсах, то він виражає
насамперед не повну скоординованість використання інвестицій-
них ресурсів, не оптимальність організації інвестиційного процесу,
а наявні можливості підвищення результативності інноваційної ді-
яльності підприємства шляхом формування інвестиційних ресурсів.

З економічної точки зору прийнятне наступне визначення інвес-
тиційного потенціалу — це гранично можливий рівень внеску діяль-
ності в поліпшення фінансових показників підприємства, досяжний
при оптимальному використанні наявних інвестиційних ресурсів.

Kalinichenko Z. D.,

cathedra economics
and marketing
Donetsk national technical
university

Мак Д.,

Magister
Donetsk national technical
university

RESEARCH DIRECTIONS OF THE DEVELOPMENT OF THE INTEGRATED COMPANIES

Considered the interpretation of
potential of enterprise not only as
a static (fixsuïcoï) the charac-
teristics of the activity, but also
the dynamic; the method of esti-
mation of investment potential of
integrated enterprises

У кількісному вимірі — це величина, аналогічна інвестиційним можливостям, тобто максимально досяжна абсолютна ефективність інвестиційних проектів підприємства (крива інвестиційних можливостей), але, що співвідноситься не з кредитно-депозитним відсотком, а з фактичною ефективністю підприємства (загальною рентабельністю).

Сукупний інвестиційний потенціал підприємства — це складна нелінійна функція потенціалів окремих видів ресурсів, яка повинна бути об'єктом конкретного творчого аналізу в кожному випадку. Поняття інвестиційного потенціалу дає не тільки статичну (фіксуючу) характеристику нової діяльності, але і динамічну. Інвестиційна стратегія підприємства — це принципи, критерії, стратегічні індикатори, пріоритети, ціннісні установки матеріально-технологічної інвестиційної діяльності підприємства в цілому і його підрозділів, а також програми розвитку, у яких вони реалізуються [1].

Іншим аспектом інвестиційного потенціалу є те, що інвестування — високовитратний комерційний процес, у ході якого однозначно негативно сприймаються неминучі ризики. Можна сказати, що прийнятні рівні ризиків інвестиційного процесу є дзеркальним відбиттям припустимих ймовірностей позитивного результату інноваційних розробок. Нормальним рівнем реалізації інвестиційного потенціалу є 50—70-процентна ймовірність позитивного результату, а найбільш «рішучі» учасники інвестиційної діяльності готові ризикувати і при 30-процентній впевненості в позитивному результаті [2].

Третьою характерною рисою інвестиційного потенціалу є взаємозамінність, альтернативність його елементів. Як одну з форм взаємозамінності елементів інвестиційного потенціалу варто розглядати заощадження виробничих ресурсів у результаті застосування нового обладнання, технології, енергії, інформаційних ресурсів і методів організації управління і виробництва. Завдяки цій характеристиці елементи потенціалу мають здатність досягти збалансованої рівноваги елементів.

Четвертою системною характеристикою інвестиційного потенціалу є упорядкованість взаємозв'язків і взаємодія його елементів. Це якісна і кількісна характеристика взаємозв'язків, виражена мірою відповідності і співвідношення факторів виробництва. Інтегральна дія елементів свідчить про наявність структур виробничого потенціалу, співрозмірних його мінімальній і максимальній віддачі.

Одне із суттєвих питань організації успішного функціонування інтегрованих об'єднань у підприємницькому середовищі — моделювання на практиці форм і методів управління інвестиційною діяльністю, науково обґрунтованих з мотиваційної точки зо-

ру. Мотиваційна ефективність управління інтегрованим об'єднанням, на наш погляд, є найвищою, коли воно включає оптимальні інформаційні, економічні й організаційні заходи. Слід відзначити недоліки існуючих методичних підходів до оцінки формування інвестиційного потенціалу:

— при розгляді понять повноти і ефективності використання інвестиційного потенціалу відсутня методика їх визначення в контексті підтримки прийняття управлінських рішень;

— не розроблено метод прогнозування економічної потужності, який дозволяє оптимально та раціонально втілити інвестиційний потенціал в економічні вигоди;

— алгоритми визначення показників оцінки інвестиційного потенціалу визначаються за допомогою елементарних прийомів статистики, що має суттєві методичні недоліки.

Проблеми діагностики інвестиційного потенціалу, на наш погляд, можуть бути усунені застосуванням інформаційного підходу, який найбільш методично правильний і може бути основою для розробки адекватної потужності підприємства. Методи оцінки інвестиційного потенціалу, що використовуються в умовах економічного середовища, складають основу всіх відомих методичних рекомендацій (табл. 1).

Таблиця 1

**МЕТОДИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
ІНТЕГРОВАНІХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВИЗНАЧЕНОСТІ
І НЕВИЗНАЧЕНОСТІ СЕРЕДОВИЩА**

№	Метод оцінки інвестиційних проєктів	Зміст методу
Методи оцінки, що використовуються в умовах визначеності економічного середовища		
1	Метод чистої приведеної вартості (NPV)	Дисконтування грошових потоків за ставкою, що відповідає очікуваному середньому рівню позичкового відсотка на фінансовому ринку
2	Метод визначення строку окупності інвестицій (PP)	Визначення періоду часу, упродовж якого сума чистих доходів, приведених на завершення інвестицій, дорівнює сумі інвестицій
3	Метод оцінки внутрішньої норми прибутковості інвестицій (IRR)	Визначення ставки дисконту, при якій чиста приведена вартість реалізації інвест-проєкту дорівнює нулю
4	Метод оцінки індексу рентабельності (PI)	Визначення частки співвідношення приведенного чистого доходу до стартових інвестицій (PI);
5	Метод оцінки коефіцієнта ефективності інвестицій (ARR)	Визначення частки співвідношення середньорічного прибутку до середнього значення інвестицій (ARR)

Корпоративні об'єднання завойовують конкурентні переваги шляхом ефекту масштабу, який виражається, головним чином, у цільових перевагах і достатній диференціації продукції в межах конкретного сегмента ринку. Вони одержують більш широкі можливості збільшити свою ринкову частку й знайти стратегічні переваги в результаті інвестиційної діяльності та впровадження технологічних інновацій.

Література

1. Масленникова Н. Цели развития организации через призму управленческих теорий // Проблемы теории и практики управления. — 2010. — № 6. — С. 77—83.

2. Розанова Н. Эволюция взглядов на природу фирмы в западной экономической науке // Вопросы экономики. — 2008. — № 1. — С. 50—67.

Капаруліна І. М.,
канд. екон. наук, доцент,
Національний авіаційний
університет, Україна

Kaparulina Irina,
Associate Professor, Ph.D.
in Economics
National Aviation University,
Ukraine

ДІЯЛЬНІСТЬ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОНОМІКИ: «ОРГАНІЗАЦІЯ ЯК ТЕАТР»

ACTIVITIES OF MODERN ENTERPRICE IN A STRATEGIC ECONOMY: «ORGANIZATION AS THEATER»

Запропоновано універсальну структуру опису поведінки об'єкта через характеристику способів його функціонування, організації, взаємодії та адаптації. Виокремлено риси сучасної «стратегічної економіки». Сформовано фрейм «організація як театр» у якості ідентифікатора дій сучасного підприємства.

The universal structure describing the behavior of an object with four parameters was proposed: operating mode, way of organizing, way to adapt and form of the interaction. Features of the modern «strategic economy» have been singled out. Frame «organization as theater» was formed as an identifier of a modern enterprise.

Функціонування в сучасному турбулентному середовищі вимагає від підприємств мобільності та гнучкості поведінки, що можуть бути забезпечені лише за умови якісної та вчасної ідентифікації змін і прогнозування майбутнього. Це обумовлює зна-